

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/72/2018
Identifikačné číslo spisu:	7514010045
Dátum vydania rozhodnutia:	13.02.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7514010045.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudkýň JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí konanom 13. februára 2019 v Bratislave, v trestnej veci obvinenej M. G. pre zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona o dovolaní obvinenej M. G., proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8To/102/2017 z 5. februára 2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, dovolanie obvinenej M. G.
o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 6T/9/2014 z 2. decembra 2016, bola obvinená M. G. uznaná za vinnú zo spáchania zločinu sprenevery podľa 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe, že

ako konateľka spoločnosti I. s.r.o. J. v čase od 29.3.2010 do 23.5.2011, v rozpore s partnerskou zmluvou J. a partnerskou zmluvou L., ktoré ako zmluvný partner uzavrela so spoločnosťou K. - C. s.r.o., A., ako koncesionárom, finančné prostriedky získané z predaja 25 osobných motorových vozidiel zn. Renault a zn. Dacia jednotlivým zákazníkom, neodviedla spoločnosti K. - C. s.r.o., A., tieto použila na iný účel, resp. ich použila v prospech spoločnosti I. s.r.o., J., čím spoločnosti K. - C. s.r.o., A. spôsobila po započítaní bonusov a dobropisov, na ktoré mala voči spoločnosti K. - C. s.r.o., A. nárok, škodu vo výške 297.559,75,-€.

Za to bol obvinenej podľa § 213 ods. 4 Trestného zákona v spojení s § 36 písm. j), § 38 ods. 3, ods. 8 a § 39 ods. 1 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 3 mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bola zaradená na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Zároveň súd uložil obvinenej povinnosť podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku nahradiť poškodenej spoločnosti K. - C. s.r.o., A. škodu vo výške 297.559,75,-€.

Proti tomuto rozsudku podala obvinená odvolanie, ktoré Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 8To/102/2017 z 5. februára 2018 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti predmetnému uzneseniu Krajského súdu v Košiciach podala obvinená prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V odôvodnení dovolania namietala, že pre posúdenie predmetného prípadu považuje za najpodstatnejšie posúdiť, či peňažné prostriedky boli vo vlastníctve obchodnej spoločnosti, a teda či bola oprávnená použiť peňažné prostriedky, ktoré prevzala za motorové vozidlá, na zabezpečenie chodu jej obchodnej spoločnosti I. s.r.o.. Súd posúdil vzťah medzi obvinenou a poškodeným ako komisionársku zmluvu podľa § 557 - 590 Obchodného zákonníka. Odvolací súd sa týmto zaoberal len okrajovo pričom uviedol, že nemohlo ísť o obchodnoprávny spor, pretože v konaní bolo preukázané, že si úmyselne prisvojila peňažné prostriedky poškodeného, ktoré jej boli zverené na určitý účel a v rozpore s týmto účelom z nich uhradila ďalšie záväzky spoločnosti I. s.r.o. v nádeji, že keď sa zlepši finančná situácia, tieto prostriedky poškodenému uhradí. Partnerské zmluvy uzavreté medzi spoločnosťou I. s.r.o. a partnerskou spoločnosťou, ktoré samotný prvostupňový súd posúdil ako komisionárske zmluvy jednoznačne preukazujú, že sa jednalo o obchodnoprávny vzťah, preto sa malo postupovať v zmysle Obchodného zákonníka. V zmysle týchto partnerských zmlúv bola spoločnosť I. s.r.o. samostatným podnikateľským subjektom, ktorý koná vo svojom mene, na vlastnú zodpovednosť a na svoj účet. Súd sa nezaoberal podrobným výkladom ohľadom obchodných zvyklostí, ktoré viackrát prezentoval v priebehu konania. Obvinená nemala úmysel spreneveriť finančné prostriedky a obohatiť sa, ale ich prednostne použila na úhradu plátov zamestnancov, zaplatenie preddavkov na daň, daní z príjmov a pod., konala v dobrej viere a mala v úmysle tieto finančné prostriedky vrátiť. Tieto skutočnosti jednoznačne preukazuje aj znalecký posudok č. 2/2013 vypracovaný Ing. I. L., ktorý presne uvádza aké sumy boli použité na jednotlivé činnosti. Súd konštatoval, že sa doposiaľ nestretol s prípadom, aby páchatel majetkovej trestnej činnosti, kde dlžníkom je obchodná spoločnosť, poskytol celý svoj osobný majetok na to, aby v prípade, že veriteľ nebude schopný sa uspokojiť z majetku dlžníka - právnickej osoby, mal možnosť dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku spoločníka. Na základe týchto skutočností je nepochybné, že obvinená bola po celý čas dobromyseľná a jej jediným úmyslom bolo nájsť spôsob vrátenia finančných prostriedkov poškodenému. Súd však tieto skutočnosti zohľadnil len pri určovaní výšky trestu a nie pri posudzovaní predmetného skutku. Obvinená ďalej namietala, že súdy sa len okrajovo zaoberali skutočnosťou, že poškodený si finančné prostriedky nevymáhal prostredníctvom žaloby v civilnom konaní, alebo iným právnym prostriedkom uplatneným v civilnom konaní, ale bez použitia čo i len jednej takejto možnosti podal trestné oznámenie pre zločin sprenevery. Súdy sa nezaoberali ani námietkou obvinenej, že poškodený hneď potom, ako bolo začaté trestné stíhanie, prebral zamestnancov obvinenej a otvoril si novú prevádzku. Poškodený teda účelovo podal trestné oznámenie voči obvinenej. Súdy mali uplatniť princíp ultima ratio, nakoľko tento prípad patrí do sféry občiansko-právneho sporu či obchodného vzťahu. Neschopnosť účinne sa domáhať v civilnom konaní svojich nárokov nemožno suplovať prostriedkami trestného práva. Na záver navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok (správne uznesenie) Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8To/102/2017 z 5.2.2018, ako aj rozsudok Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 6T/9/2014 z 2.12.2016 zrušil a prikázal súdu prvého stupňa, aby vec znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Košice - okolie, ktorá uviedla, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, preto navrhla, aby dovolací súd v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej odmietol.

K dovolaniu sa vyjadrila poškodená strana K. - C. s.r.o., ktorá uviedla, že obvinená len opakuje skutočnosti, s ktorými sa už súdy vysporiadali. Vozidlá boli vo vlastníctve poškodeného až do ich uhradenia zákazníkom a obvinená bola povinná peňažné prostriedky prevzaté od zákazníkov odovzdať poškodenému, nakoľko neboli v jej vlastníctve. Poškodený nemohol uplatniť civilnú žalobu, nakoľko

spoločnosť I. s.r.o. od roku 2012 nevykonávala žiadnu činnosť, mala nulové tržby, nachádzala sa v hlbokom úpadku, v roku 2013 spoločnosť dávala na seba návrh na vyhlásenie konkurzu. Poškodený nepodával trestné oznámenie na obvinenú, ale podávali ho nespokojní zákazníci, ktorí si u obvinenej zakúpili motorové vozidlá a nemohli si ich prihlásiť na dopravnom inšpektoráte, pretože nemali technické preukazy z dôvodu neuhradenia kúpnej ceny obvinenou. Hoci s obvinenou podpísali uznanie dlhu, kde boli dohodnuté splátky, k plneniu nikdy nedošlo. Taktiež je potrebné poukázať na skutočnosť, že zabezpečenie jej majetkom ako aj majetkom jej manžela je len účelové tvrdenie, nakoľko v prvom rade boli zabezpečené záložné práva v prospech banky a po realizácii záložných práv bankou nedošlo k úhrade pohľadávok poškodeného. Znalecký posudok, na ktorý sa obvinená odvoláva nemá žiadnu relevantnú výpovednú hodnotu, nakoľko nebolo účtovníctvo k dispozícii. Na základe uvedeného navrhol podané dovolanie zamietnuť.

Obvinená na vyjadrenia prokurátora a poškodenej strany reagovala svojim vyjadrením zo 6. februára 2019 doručeným najvyššiemu súdu 11. februára 2019 tak, že zotrvala na svojich argumentoch prednesených v dovolaní a v závere rozšírila dovolanie aj o dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Trestného poriadku „nakoľko zásadným spôsobom bolo porušené právo obvinenej na obhajobu a rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. V konaní sa totižto súd riadne nevysporiadal so všetkými návrhmi na vykonanie dokazovania. Nie je podstatná skutočnosť, že súd vykonanie dôkazov odmietol alebo ich nevykonal v navrhovanom rozsahu, ale skutočnosť, že sa s týmito nevysporiadal v rámci odôvodnenia rozhodnutia“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinená pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvinenej M. G. nie je dôvodné, pretože je zřejmé, že nie sú splnené podmienky a poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012-I).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodit', a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku), preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podrobil prieskumu vecné argumenty dovolateľa zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku bez hlbšieho prieskumu tých argumentov, ktoré im nezodpovedajú.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolací súd uvádza, že tento je naplnený len vtedy, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu § 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona) a pod.

Pre dovolací súd sú rozhodujúce skutkové zistenia, podľa ktorých obvinená mala spáchať skutok tak, ako je uvedený v rozsudku okresného súdu. Skutok tak, ako je uvedený v skutkovej vete rozsudku Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 6T/9/2014 z 2. decembra 2016, napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery v zmysle § 213 Trestného zákona.

Pokiaľ ide o námietky obvinenej, treba poukázať na skutočnosť, že dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totižto v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. S ohľadom na to nemôže dovolací súd skúmať právne závery a dôkazné úvahy súdov nižších stupňov, na základe ktorých dospeli k záveru o naplnení všetkých znakov žalovaného trestného činu. Preto (rešpektujúc zákaz skúmania a menenia zisteného skutku vyplývajúci z § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku) najvyšší súd uzatvára, že pri tejto námietke obvinenej nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Nad rámec uvedeného však najvyšší súd uvádza, že pokiaľ ide o námietky obvinenej, že išlo o civilný resp. obchodnoprávny spor a argumentuje princípom ultima ratio, treba poukázať na skutočnosť, že z vyjadrenia poškodeného vyplýva skutočnosť, že spoločnosť I. s.r.o. nevykonávala činnosť, mala nulové tržby, nachádzala sa v stave hlbokého úpadku, spoločnosť sama na seba dávala návrh na vykonanie konkurzu a záložné práva v prospech poškodeného boli až v druhom rade, nakoľko v prvom rade boli záložné práva v prospech banky, ktorá z nich uspokojila len časť svojich záväzkov, preto v danom prípade by bol civilný resp. obchodnoprávny spor zjavne neúspešný.

Prvostupňový súd správne vyhodnotil skutok uvedený v napadnutom rozsudku ako zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, pretože zaplacením kúpnej ceny za predané motorové vozidlá, táto nebola majetkom obvinenej, ale bola ju povinná zaplatiť poškodenému. Základným princípom komisionárskej zmluvy je, že komisionár sa zaväzuje, že zariadi vo vlastnom mene pre komitenta na jeho účet určitú obchodnú záležitosť a komitent sa zaväzuje zaplatiť mu odplatu. Preto správne konštatoval prvostupňový súd, že obvinená použila finančné prostriedky, ktoré neboli jej, na zaplatenie svojich vlastných záväzkov voči iným veriteľom a naplnila tak všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery v zmysle § 213 Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o námietku obvinenej, že súdy mali uplatniť princíp ultima ratio, najvyšší súd k princípu ultima ratio uvádza, že pokiaľ zákonodarná moc označila určité konanie za protiprávne (zločiny a obzvlášť závažné zločiny) bez možnosti úvah, či za istých okolností (pri prečine materiálny korektív) protiprávnym nie sú, potom i súdna moc musí rešpektovať vôľu zákonodarcu. Ak by súdna moc „oslobodzovala“ zločiny a obzvlášť závažné zločiny s odkazom na princíp ultima ratio, potom by sa mohla harmónia vzájomnej kontroly a rozdelenia právomoci zákonodarnej, výkonnej a súdnej moci narušiť, pretože súdna moc by sama tvorila, resp. pretvárala zákony v rozpore s tým, ako ich prijala zákonodarná moc. Preto aj aplikácia princípu ultima ratio v trestnom konaní musí mať isté pravidlá, ktoré nemôžu byť založené na svojvoľnom výklade zákona súdom. Z toho vyplýva, že princíp ultima ratio možno aplikovať v rámci trestného konania vždy len v súlade s ustanoveniami Trestného zákona a Trestného poriadku.

Najvyšší súd už vyslovil (R 96/2014), že princíp ultima ratio možno uplatniť len prostredníctvom materiálneho korektívu § 10 ods. 2 Trestného zákona, teda len pri prečinoch. Toto pravidlo je vo vzťahu k prečinom plne opodstatnené, pretože súdna moc na aplikáciu princípu ultima ratio použila zákonodarcom deklarovanú možnosť za istých okolností nepovažovať za protiprávne konanie, ktoré sa ako protiprávne javí z dôvodu naplnenia všetkých formálnych znakov skutkovej podstaty konkrétneho prečinu. Nakoľko sa predmetnej veci obvinená dopustila zločinu sprenevery, princíp ultima ratio nebolo možné uplatniť, preto najvyšší súd neprihliadal na námietku obvinenej.

Neuniklo však pozornosti najvyššieho súdu, že v skutkovej vete predmetného rozsudku je uvedené „K. - C. s.r.o., A. ako koncesionárom“, pričom správne prvostupňový súd určil, že v danom prípade išlo o komisionárske zmluvy a správne malo byť uvedené „K. - C. s.r.o., A. ako komitentom“. Tu je potrebné poukázať, že táto nezrovnalosť nemá vplyv na správnosť predmetného rozsudku, pretože totožnosť skutku je zachovaná.

K dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Trestného poriadku.

Z argumentov obvinenej v dovolaní (doplnení dovolania) k týmto dovolacím dôvodom vyplýva, že tieto odôvodňuje jednou a tou istou skutočnosťou - súd sa riadne nevysporiadal s návrhmi na doplnenie dokazovania.

Kumuláciu jednej a tej istej skutočnosti na odôvodnenie dvoch dovolacích dôvodov nemožno akceptovať, pretože inak by napríklad rozhodnutie súdu v nezákonnom zložení (dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku) zároveň odôvodňovalo i dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, a podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Princíp špeciality toho ktorého zákonného ustanovenia platí i v dovolacom konaní, a preto najvyšší súd konštatuje, že naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nebolo v dovolaní podložené vecne a ani relevantne a preto nezistil jeho naplnenie a to aj s ohľadom na to, že nerozhodnutie o navrhnutých dôkazoch na doplnenie dokazovania respektíve arbitrárne zamietnutie návrhov na doplnenie dokazovania môže predstavovať len dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Najvyšší súd dopĺňa, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom“ a jeho zrkadlové znenie - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré boli súdom vykonané nezákonným spôsobom“, nemožno vykladať v rozpore s jeho logickým i materiálnym významom a účelom (je založené na dôkazoch) tak, že pôjde o prípady, keď súd dôkaz nevykonával. Súdom nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhli a tiež nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku, § 2 ods. 10 Trestného poriadku, § 2 ods. 11 Trestného poriadku) a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale „neskoro“ (§ 240 ods. 3 druhá veta Trestného poriadku), alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie (§ 240 ods. 4 tretia veta Trestného poriadku).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak súd

vykonával dôkazy nezákonným spôsobom tzn., že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon. Preto platí, že nevykonanie dôkazu súdom, nie je možné považovať za okolnosť odôvodňujúcu existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, nakoľko iba opačný postup súdu - vykonanie dôkazu nezákonným spôsobom môže naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Nevykonanie (svojvoľné), pre spravodlivé rozhodnutie dôležitého, významného či rozhodného dôkazu súdom, môže však byť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Možno pripustiť, že nerozhodnutie o navrhnutých dôkazoch na doplnenie dokazovania, respektíve aj arbitrárne rozhodnutie súdu o odmietnutí návrhov na doplnenie dokazovania, môže za istých okolností predstavovať porušenie práva na obhajobu. Stane sa tak vtedy, ak súd nevysvetlí - neodôvodní v uznesení o odmietnutí návrhov na doplnenie dokazovania podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku, (ktoré uznesenie sa len vyhlási a zaznamená do zápisnice o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí a písomne nevyhotovuje) zrozumiteľným, úplným a presvedčivým spôsobom nadbytočnosť a nepotrebnosť doplnenia dokazovania a zároveň existujú ďalšie skutočnosti naznačujúce, že celé konanie bolo vedené neobjektívne a zjavne nerešpektovalo pravidlá spravodlivého procesu.

Len v takom prípade by bolo možné konštatovať porušenie práva na obhajobu obvineného tzv. arbitrárnym rozhodnutím súdu podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku prípadne tým, že o návrhoch vôbec nebolo rozhodnuté.

V predmetnej veci však takýto stav nenastal, pretože najvyšší súd nezistil, že by konanie vedené voči obvinenej bolo uskutočňované v rozpore s pravidlami práva na spravodlivý proces v zmysle článku 6 Dohovoru a konštatuje, že v trestnom konaní (postupom orgánov činných v trestnom konaní či súdov) nedošlo k porušeniu procesných pravidiel dokazovania.

Najvyšší súd poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04).

Tiež si treba uvedomiť, že súd nie je povinný vyhovieť návrhom strán na doplnenie dokazovania, lebo v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku a § 2 ods. 11 Trestného poriadku, má v rámci rozsahu vlastnej úvahy možnosť zvoliť vhodné dôkazné prostriedky na spravodlivé rozhodnutie.

Najvyšší súd poznamenáva, že obvinená ani obhajca na hlavnom pojednávaní konanom 2. decembra 2016, pred skončením dokazovania a udelením práva predniesť záverečnú reč a ani v poslednom slove „nemali ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania“ (č. l. 1317). Z takéhoto jednoznačného prejavu obvinenej je zrejmé, že okresný súd nemohol rozhodovať o návrhoch na doplnenie dokazovania, pretože žiadne neboli predložené. Aj napriek tomu ale z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že všetkým argumentom obhajoby (aj potrebe vykonať vo veci znalecké dokazovanie) okresný súd venoval náležitú pozornosť a správne sa s nimi vysporiadal.

Napokon zo zápisnice o verejnom zasadnutí konanom 5. februára 2018 pred krajským súdom o odvolaní obvinenej vyplýva, že „Návrhy na doplnenie dokazovania neboli“ (č. l. 1371).

Vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v záverečnej fáze súdneho konania, je konečným prejavom strany o disponovaní s právom na navrhovanie doplnenia dokazovania a v prípade predtým uplatnených návrhov na doplnenie dokazovania je jednoznačným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá, a teda že ich berie späť. Rešpektovanie takto prejavenej vôle strany súdom nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu

zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (R 116/2014).

Najvyšší súd ešte dopĺňa, že ustanovenia o dokazovaní na hlavnom pojednávaní sa podľa § 295 ods. 2 Trestného poriadku na verejnom zasadnutí použijú len vtedy, ak sa na verejnom zasadnutí vykonávajú dôkazy (o čom rozhodne súd, v odvolacom konaní odvolací súd) - nepoužijú sa pritom priamo (v legislatívnom vyjadrení „rovnako“), ale „primerane“. Ak v odvolacom konaní strana navrhla vykonať dôkaz a odvolací súd, konajúci na verejnom zasadnutí, jej nemieni vyhovieť, nie je potrebné, aby návrh formálne (s odrazom v zápisnici o verejnom zasadnutí) odmietol (na rozdiel od súdu prvého stupňa konajúceho na hlavnom pojednávaní). Z hľadiska zachovania práv obhajoby [čomu zodpovedá aj dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] je podstatné, či sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia s návrhom, resp. dôkaznou situáciou vo vzťahu k návrhom dotknutej okolnosti vysporiadal; k takému vysporiadaniu môže dôjsť aj konkrétnym odkazom na odôvodnenie napadnutého rozsudku, s jeho prípadným doplnením (R43/2018).

V predmetnej veci okresný i krajský súd v odôvodneniach svojich rozhodnutí reagovali na všetky obhajobné argumenty, svoje rozhodnutia odôvodnili dostatočne a presvedčivo v súlade s § 168 ods. 1 Trestného poriadku, resp. § 176 ods. 2 Trestného poriadku, a preto tvrdenie obhajoby, že súdy sa nevysporiadali s dôkazmi či s návrhmi dôkazov, považuje dovolací súd za neakceptovateľné.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že k porušeniu práva obvineného na obhajobu spôsobom prezentovaným v dovolaní (ani iným spôsobom) nedošlo, pričom nevyhovenie jej požiadavke na ďalší postup súdu pri dokazovaní podľa jej predstáv, nevyvolalo pre obvinenú negatívne ovplyvnenie práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) a práva na obhajobu (špeciálne) tak, aby tento postup súdu mohol byť považovaný za taký nedostatok súdneho konania, ktorý by oprávňoval najvyšší súd vysloviť naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a s ohľadom na vyššie uvedené ani podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v rozsahu námietok obvinenej nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku uplatnené obvinenou, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej M. G. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.